C/2025/3987

20.8.2025

RÅDETS HENSTILLING

af 8. juli 2025

om Cyperns økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

(C/2025/3987)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 ([1]), særlig artikel 3, stk. 3,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer ([2]), særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

Generelle betragtninger

(1) I forordning (EU) 2024/1263, som trådte i kraft den 30. april 2024, præciseres formålet med rammen for økonomisk styring, som tager sigte på dels at fremme sunde og holdbare offentlige finanser, bæredygtig og inklusiv vækst samt modstandsdygtighed gennem reformer og investeringer, dels at forhindre uforholdsmæssigt store offentlige underskud. Det fastsættes i forordningen, at Rådet og Kommissionen foretager multilateral overvågning inden for rammerne af det europæiske semester i overensstemmelse med målsætningerne og bestemmelserne i TEUF. Det europæiske semester indbefatter navnlig udformning samt overvågning af gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger. Forordningen fremmer desuden det nationale ejerskab til finanspolitikken, og der lægges større vægt på det mellemfristede sigte sammen med en mere effektiv og sammenhængende håndhævelse. Hver medlemsstat skal forelægge Rådet og Kommissionen en national mellemfristet plan for finans- og strukturpolitiske tiltag, som indeholder medlemsstatens finanspolitiske tilsagn samt reform- og investeringstilsagn og dækker en periode på fire eller fem år, afhængigt af den nationale valgperiodes varighed. Nettoudgiftskursen ([3]) i disse planer skal opfylde kravene i forordningen, herunder kravene om, at den offentlige gæld skal bringes eller fastholdes på en troværdig nedadgående kurs ved udgangen af tilpasningsperioden, eller at den skal forblive på et forsvarligt niveau under 60 % af bruttonationalproduktet (BNP), og at det offentlige underskud skal bringes og/eller fastholdes under traktatens referenceværdi på 3 % af BNP på mellemlang sigt. Hvis en medlemsstat giver tilsagn om at gennemføre et sæt relevante reformer og investeringer i overensstemmelse med kriterierne i forordningen, kan tilpasningsperioden forlænges med op til tre år.

([1]) EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Nettoudgifter som defineret i artikel 2, nr. 2), i forordning (EU) 2024/1263: »nettoudgifter«: offentlige udgifter, eksklusive i) renteudgifter, ii) diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, iii) udgifter til EU-programmer, der fuldt ud modsvares af indtægter fra EU-midler, iv) nationale udgifter til medfinansiering af programmer finansieret af Unionen, v) konjunkturbestemte elementer af udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse samt vi) engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

(2) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 ([4]), som oprettede genopretnings- og resiliensfaciliteten, trådte i kraft den 19. februar 2021. Genopretnings- og resiliensfaciliteten yder finansiel støtte til medlemsstaterne til gennemførelse af reformer og investeringer og bidrager således med en finanspolitisk impuls finansieret af Unionen. I overensstemmelse med prioriteterne for det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker bidrager den til økonomisk og social genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige reformer og investeringer, navnlig reformer og investeringer, der fremmer den grønne og den digitale omstilling og gør medlemsstaternes økonomier mere modstandsdygtige. Den bidrager også til at styrke de offentlige finanser og sætte skub i vækst og jobskabelse på mellemlang og lang sigt samt til at forbedre den territoriale samhørighed i Unionen og støtte den fortsatte gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder.

(3) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 ([5]) (»REPowerEU-forordningen«), der blev vedtaget den 27. februar 2023, tager sigte på at udfase Unionens afhængighed af importen af fossile brændstoffer fra Rusland. Dette bidrager til at opnå energisikkerhed og diversificere Unionens energiforsyning og samtidig øge udbredelsen af vedvarende energi, energilagringskapaciteten og energieffektiviteten. Cypern tilføjede et nyt REPowerEU-kapitel til sin nationale genopretnings- og resiliensplan for at finansiere vigtige reformer og investeringer, der vil bidrage til at nå REPowerEU-målene.

(4) Den 17. maj 2021 indgav Cypern sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af nævnte forordnings artikel 19 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingsretningslinjerne i bilag V. Den 20. juli 2021 vedtog Rådet en gennemførelsesafgørelse om godkendelse af vurderingen af Cyperns genopretnings- og resiliensplan ([6]), som blev ændret den 8. december 2023 i henhold til artikel 18, stk. 2, for at ajourføre det maksimale finansielle bidrag til den ikketilbagebetalingspligtige finansielle støtte samt for at tilføje kapitlet om REPowerEU ([7]). Tilrådighedsstillelsen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, har vedtaget en afgørelse om, at Cypern på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål for den samme reform eller investering ikke er blevet tilbagerullet.

(5) Den 21. januar 2025 vedtog Rådet på grundlag af en henstilling fra Kommissionen en henstilling om godkendelse af Cyperns nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag ([8]). Planen blev forelagt i overensstemmelse med artikel 11 og artikel 36, stk. 1, litra a), i forordning (EU) 2024/1263, dækker perioden 2025-2028 og fremlægger en finanspolitisk tilpasning over fire år.

(6) Den 26. november 2024 vedtog Kommissionen en udtalelse om Cyperns udkast til budgetplaner for 2025. Samme dag vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 rapporten om varslingsmekanismen 2025, hvori Cypern blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilken der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet samt et forslag til den fælles rapport om beskæftigelsen 2025, hvori gennemførelsen af beskæftigelsesretningslinjerne og principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder analyseres. Rådet vedtog henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet den 13. maj 2025 ([9]) og den fælles rapport om beskæftigelsen den 10. marts 2025.

([4]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([5]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 af 27. februar 2023 om ændring af forordning (EU) 2021/241 for så vidt angår kapitler om REPowerEU i genopretnings- og resiliensplaner og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 og (EU) 2021/1755 og direktiv 2003/87/EF (EUT L 63 af 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([6]) Rådets gennemførelsesafgørelse af 20. juli 2021 om godkendelse af vurderingen af Cyperns genopretnings- og resiliensplan (ST 10686/2021).

([7]) Rådets gennemførelsesafgørelse af 8. december 2023 om ændring af gennemførelsesafgørelsen af 28. juli 2021 om godkendelse af vurderingen af Cyperns genopretnings- og resiliensplan (ST 15571/23 + ADD1 COR1).

([8]) Rådets henstilling af 21. januar 2025 om godkendelse af Cyperns nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag (EUT C, C/2025/639, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/639/oj).

([9]) Rådets henstilling af 13. maj 2025 om den økonomiske politik i euroområdet (EUT C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

(7) Den 29. januar 2025 offentliggjorde Kommissionen konkurrenceevnekompasset, som udgør en strategisk ramme med henblik på at styrke EU's globale konkurrenceevne i de næste fem år. Kompasset indeholder tre omstillingsforudsætninger for bæredygtig økonomisk vækst: i) innovation, ii) dekarbonisering og konkurrenceevne og iii) sikkerhed. For at mindske innovationskløften vil EU fremme den industrielle innovation, støtte vækst i opstartsvirksomheder gennem initiativer såsom opstarts- og opskaleringsstrategien for EU og fremme anvendelsen af avancerede teknologier som f.eks. kunstig intelligens og kvantecomputing. For at skabe en grønnere økonomi har Kommissionen præsenteret en omfattende handlingsplan for energi til overkommelige priser og en aftale om ren industri, som skal sikre, at omstillingen til ren energi forbliver omkostningseffektiv og konkurrencevenlig — særligt for energiintensive sektorer — og er en drivkraft for vækst. Unionen er fast besluttet på at styrke sine globale handelspartnerskaber, diversificere sine forsyningskæder og sikre adgang til kritiske råstoffer og rene energikilder for at mindske afhængighedsforholdene og øge sikkerheden. Disse prioriteter understøttes af horisontale katalysatorer, som består i reguleringsmæssig forenkling, uddybning af det indre marked, finansiering af konkurrenceevne, en opsparings- og investeringsunion, fremme af færdigheder og kvalitetsjob samt bedre koordinering af EU-politikker. Konkurrenceevnekompasset er afstemt med det europæiske semester, hvilket sikrer, at medlemsstaternes økonomiske politikker stemmer overens med Kommissionens strategiske målsætninger, og at der således skabes en fælles tilgang til økonomisk styring, der fremmer bæredygtig vækst, innovation og modstandsdygtighed i hele Unionen.

(8) I 2025 forløber det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker fortsat sideløbende med gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten. Fuld gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanerne er fortsat vigtig for opfyldelsen af de politiske prioriteter under det europæiske semester, idet planerne bidrager effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger, som er udstedt i de senere år. Disse landespecifikke henstillinger er fortsat lige relevante for vurderingen af de ændrede genopretnings- og resiliensplaner i overensstemmelse med artikel 21 i forordning (EU) 2021/241.

(9) De landespecifikke henstillinger for 2025 dækker centrale økonomipolitiske udfordringer, som ikke håndteres i tilstrækkelig grad gennem de foranstaltninger, der indgår i genopretnings- og resiliensplanerne, idet der tages hensyn til relevante udfordringer identificeret i de landespecifikke henstillinger fra 2019-2024.

(10) Den 4. juni 2025 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Cypern 2025. Heri foretages der en vurdering af Cyperns fremskridt med efterlevelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, og der gøres status over Cyperns gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse udpeges i landerapporten de mest presserende udfordringer, som Cypern står over for. Rapporten indeholder også en vurdering af Cyperns fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af Unionens overordnede mål for 2030 vedrørende beskæftigelse, færdigheder og bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling.

(11) Kommissionen har foretaget en dybdegående undersøgelse for Cypern i henhold til artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011. De væsentligste resultater af Kommissionens undersøgelse af de makroøkonomiske sårbarheder i Cypern med henblik på nævnte forordning blev offentliggjort den 13. maj 2025 ([10]). Den 4. juni 2025 konkluderede Kommissionen, at Cypern ikke længere er berørt af makroøkonomiske ubalancer. Navnlig er sårbarhederne vedrørende den eksterne og den private gæld aftagende, bl.a. som følge af en stærk økonomisk vækst, og den offentlige gældsnedbringelse understøttes af vedvarende budgetoverskud; der er fortsat et stort underskud på betalingsbalancens løbende poster. Cypern har gjort vigtige fremskridt med gennemførelsen af foranstaltninger til at afhjælpe sårbarhederne. Husholdningernes og de ikke-finansielle virksomheders gæld har været faldende som andel af BNP, hovedsagelig takket være kraftige nævnereffekter som følge af en høj nominel BNP-vækst. En stor del af virksomhedernes gæld skyldes enheder med særligt formål, hvis långivere er beliggende uden for Cypern, og som udgør en begrænset risiko for økonomien. Desuden er bankernes beholdninger af misligholdte lån faldet betydeligt som følge af salg, afskrivninger og tilbagebetalinger. Omfanget af misligholdte lån, som indehaves af kreditovertagende virksomheder, er også faldende, hvilket fører til yderligere nedbringelse. Den offentlige gæld falder hurtigt, og Cypern forventes at opretholde budgetoverskud. På trods af et fald i 2024 er underskuddet på de løbende poster fortsat højt og forventes kun at blive marginalt forbedret; den negative nettostilling over for udlandet er fortsat betydelig, men er betydeligt oppustet på grund af tilstedeværelsen af enheder med særligt formål uden væsentlige direkte forbindelser til den indenlandske økonomi. Cypern gør politiske fremskridt for at afhjælpe sine sårbarheder. Navnlig blev rammen for tvangsauktioner fuldt operationel i 2024, og lovgivning, der har til formål at lette afviklingen af misligholdte lån, forventes at lette husholdningernes gældsætning og øge deres opsparing.

([10]) SWD(2025) 68 final.

Vurdering af den årlige statusrapport

(12) Den 21. januar 2025 rettede Rådet en henstilling til Cypern med følgende maksimale vækstrater i nettoudgifterne: 6,0 % i 2025, 5,0 % i 2026, 5,4 % i 2027 og 4,3 % i 2028, hvilket svarer til maksimale kumulerede vækstrater — beregnet med 2023 som basisår — på 8,9 % i 2025, 14,3 % i 2026, 20,5 % i 2027 og 25,7 % i 2028. Den 30. april 2025 forelagde Cypern sin årlige statusrapport ([11]) om overholdelsen af de anbefalede maksimale vækstrater i nettoudgifterne og om gennemførelsen af reformer og investeringer som reaktion på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af de landespecifikke henstillinger under det europæiske semester. Den årlige statusrapport afspejler også Cyperns halvårlige rapportering om de fremskridt, der er gjort med opfyldelsen af Cyperns genopretnings- og resiliensplan, jf. artikel 27 i forordning (EU) 2021/241.

(13) Ruslands angrebskrig mod Ukraine og dens følgevirkninger udgør en eksistentiel udfordring for Den Europæiske Union. Kommissionen har anbefalet en koordineret aktivering af stabilitets- og vækstpagtens nationale undtagelsesklausul for at støtte EU's bestræbelser på at sikre en hurtig og betydelig forøgelse af forsvarsudgifterne, og Det Europæiske Råd bifaldt forslaget på sit møde den 6. marts 2025.

(14) Ifølge data valideret af Eurostat ([12]) steg Cyperns offentlige overskud fra 1,7 % af BNP i 2023 til 4,3 % i 2024, mens den offentlige gæld faldt fra 73,6 % af BNP ved udgangen af 2023 til 65,0 % ved udgangen af 2024. Ifølge Kommissionens beregninger svarer denne udvikling til en vækstrate i nettoudgifterne på 2,9 % i 2024. Ifølge den årlige statusrapport anslår Cypern, at væksten i nettoudgifter udgjorde 3,2 % i 2024. Kommissionen anslår, at væksten i nettoudgifter var lavere end antaget i den årlige statusrapport. Forskellen mellem Kommissionens beregninger og de nationale myndigheders estimater udgøres af lavere samlede udgifter og højere fradrag for den nationale medfinansiering af EU-programmer, hvilket skyldes nyere tilgængelige data ([13]). Ifølge Kommissionens estimater var den finanspolitiske kurs ([14]), som omfatter både nationalt finansierede og EU-finansierede udgifter, kontraktiv med 1,9 % af BNP i 2024.

(15) Ifølge den årlige statusrapport forventes der i det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for Cyperns budgetfremskrivninger, en realvækst i BNP på 3,1 % i både 2025 og 2026, mens HICP-inflationen ventes at ligge på 1,9 % i 2025 og 2,1 % i 2026. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 ventes det reale BNP at stige med 3,0 % i 2025 og 2,5 % i 2026, mens HICP-inflationen ventes at være på 2,0 % i både 2025 og 2026.

(16) Ifølge den årlige statusrapport ventes det offentlige overskud at falde til 3,5 % af BNP i 2025, mens den offentlige gældskvote ventes at falde til 57,4 % ved udgangen af 2025. Denne udvikling svarer til en vækst i nettoudgifterne på 6,8 % i 2025. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 forventes der et offentligt overskud på 3,5 % af BNP i 2025. Ifølge Kommissionens beregninger svarer dette til en vækst i nettoudgifterne på 7,3 % i 2025. Fremskrivningen af nettoudgiftsvæksten er højere sammenlignet med den årlige statusrapport, da Kommissionen forventer en lidt kraftigere stigning i nettoudgiftsvæksten i 2025, dog fra et lavere udgangspunkt. Ifølge Kommissionens estimater forventes den finanspolitiske kurs, som omfatter både nationalt finansierede og EU-finansierede udgifter, at være ekspansiv med 1,1 % af BNP i 2025. Den offentlige gældskvote ventes at falde til 58,0 % ved udgangen af 2025. Faldet i gældskvoten i 2025 afspejler hovedsagelig det store offentlige overskud kombineret med en solid økonomisk vækst.

(17) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 forventes der at blive finansieret offentlige udgifter med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten svarende til 1,1 % af BNP i 2025 sammenlignet med 0,4 % af BNP i 2024. De udgifter, der finansieres med ikketilbagebetalingspligtig støtte fra genopretnings- og resiliensfaciliteten, vil muliggøre investeringer af høj kvalitet og produktivitetsfremmende reformer uden direkte indvirkning på Cyperns offentlige saldo og offentlige gæld.

([11]) De årlige statusrapporter 2025 findes på: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([12]) Eurostat — euroindikatorer, 22.4.2025.

([13]) Kommissionens tal for 2024 er baseret på resultatdata i overensstemmelse med den finanspolitiske indberetning fra april 2025, hvorimod de nationale myndigheder anvender ældre data.

([14]) Den finanspolitiske kurs bestemmes ud fra den årlige ændring i den underliggende offentlige budgetstilling. Den bruges til at bedømme den økonomiske impuls fra finanspolitiske tiltag, både dem, der finansieres nationalt, og dem, der finansieres over EU-budgettet. Den finanspolitiske kurs måles som forskellen mellem i) den potentielle vækst på mellemlang sigt og ii) ændringen i de primære udgifter ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden og inkl. udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde.

(18) Cyperns offentlige forsvarsudgifter udgjorde 1,7 % af BNP i 2021, 1,5 % af BNP i 2022 og 1,9 % af BNP i 2023 ([15]). Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 ventes forsvarsudgifterne at udgøre 1,4 % af BNP i både 2024 og 2025. Dette svarer til et fald på 0,3 procentpoint af BNP i forhold til 2021.

(19) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 ventes nettoudgifterne i Cypern at stige med 7,3 % i 2025 og med 10,4 % i 2024 og 2025 samlet set. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 ventes væksten i nettoudgifter i Cypern i 2025 at ligge over den anbefalede maksimale vækstrate med en afvigelse ([16]) på 0,5 % af BNP på årsbasis. For 2024 og 2025 samlet set ventes den kumulerede vækstrate i nettoudgifterne også at ligge over den anbefalede maksimale vækstrate med en afvigelse på 0,5 % af BNP. Den forventede afvigelse overstiger tærsklen på 0,3 % af BNP for den årlige afvigelse, men overstiger ikke tærsklen på 0,6 % af BNP for den kumulative afvigelse. Samlet set betyder det, at der er risiko for afvigelse fra den anbefalede maksimale vækst i nettoudgifterne, når de endelige data for 2025 foreligger næste forår.

(20) Ifølge den årlige statusrapport ventes det offentlige overskud at stige til 3,7 % af BNP i 2026, mens den offentlige gældskvote ventes at falde til 52,6 % ved udgangen af 2026. Efter 2026 forventes det offentlige overskud i den årlige statusrapport at blive fastholdt på 3,7 % af BNP i 2027 og 2028. Til gengæld ventes den offentlige gældskvote efter 2026 at falde til 48,4 % i 2027 og til 43,3 % i 2028. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 et offentligt overskud på 3,4 % af BNP i 2026. Denne udvikling svarer til en vækst i nettoudgifterne på 5,4 % i 2026. Ifølge Kommissionens estimater forventes den finanspolitiske kurs, som omfatter både nationalt finansierede og EU-finansierede udgifter, at være kontraktiv med 0,6 % af BNP i 2026. Den offentlige gældskvote ventes ifølge Kommissionen at falde til 51,9 % ved udgangen af 2026. Faldet i gældskvoten i 2026 afspejler hovedsagelig det store offentlige overskud kombineret med en solid økonomisk vækst.

Vigtigste politiske udfordringer

(21) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i forordning (EU) 2021/241 og med kriterium 2.2 i bilag V til samme forordning indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Disse forventes at bidrage effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger. Det er afgørende at afslutte den effektive gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet, inden for denne stramme tidshorisont for at styrke Cyperns langsigtede konkurrenceevne gennem den grønne og den digitale omstilling og samtidig sikre social retfærdighed. Kommissionens meddelelse NextGenerationEU — Frem mod 2026, der blev vedtaget den 4. juni 2025, præciserer den gældende tidsplan for facilitetens afslutning og indeholder en vejledning til medlemsstaterne om, hvordan de kan maksimere gennemførelsen senest den 31. august 2026, herunder om, hvordan de yderligere kan strømline deres genopretnings- og resiliensplaner, fastsætter, hvilke vigtigste muligheder der skal overvejes, når de revideres, og understreger betydningen af omhyggelig fælles planlægning forud for indgivelsen af de sidste betalingsanmodninger i 2026. Cypern har allerede gjort fremskridt med gennemførelsen af reformerne og investeringerne i sin genopretnings- og resiliensplan. For at opfylde tilsagnene i genopretnings- og resiliensplanen senest i august 2026 er det vigtigt, at Cypern intensiverer gennemførelsen af reformer og investeringer ved at sætte ind over for relevante udfordringer. Cypern bør øge den administrative kapacitet til at føre effektivt tilsyn med gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanen, fremskynde gennemførelsen af investeringerne og fastholde fremskridtene med gennemførelsen af centrale reformer. Det er fortsat afgørende, at lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre relevante interessenter inddrages systematisk for at sikre et bredt ejerskab til og således en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen.

(22) Tempoet i gennemførelsen af programmet vedrørende samhørighedspolitikken i Cypern, som omfatter støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Fonden for Retfærdig Omstilling (FRO), Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) og Samhørighedsfonden, er taget til. Det er vigtigt at fortsætte bestræbelserne på at sikre en hurtig gennemførelse af dette program og samtidig sikre, at det skaber de størst mulige konkrete resultater. Cypern har allerede truffet foranstaltninger inden for rammerne af programmet vedrørende samhørighedspolitikken for at styrke konkurrenceevne og vækst og samtidig styrke den sociale samhørighed. Samtidig står Cypern fortsat over for udfordringer, herunder stigende temperaturer og risiko for tørke, som lægger øget pres på vandforsyningen og kritisk infrastruktur, samt mangel på arbejdskraft og misforhold mellem udbudte og efterspurgte færdigheder. I henhold til artikel 18 i forordning (EU) 2021/1060 skal Cypern — som led i midtvejsgennemgangen af fondene

([15]) Eurostat, offentlige udgifter opdelt efter formålsklassifikationen for offentlig forvaltning og service (COFOG). På grund af metodologiske forskelle mellem COFOG- og NATO-definitionerne kan udgifter baseret på COFOG-definitionen afvige fra de udgifter, der er baseret på NATO-definitionen.

([16]) Fra 2026 vil disse tal fremgå af den kontrolkonto, der er oprettet i henhold til artikel 22 i forordning (EU) 2024/1263.

under samhørighedspolitikken — gennemgå sit program under hensyn til bl.a. de udfordringer, der blev identificeret i de landespecifikke henstillinger fra 2024. Ved de forslag fra Kommissionen, som blev vedtaget den 1. april 2025 ([17]), blev fristen for indgivelse af vurderingen af resultatet af midtvejsgennemgangen forlænget til efter den 31. marts 2025. Forslagene skaber desuden større fleksibilitet med hensyn til at bidrage til at fremskynde programgennemførelsen og øge incitamenterne for medlemsstaterne til at afsætte midler fra samhørighedspolitikken til fem af Unionens prioriterede strategiske områder, nemlig konkurrenceevne inden for strategiske teknologier, forsvar, boliger, vandresiliens og energiomstilling, og til investeringer i færdigheder i prioriterede sektorer, samtidig med at der fortsat fokuseres på personer i de mest sårbare situationer i ESF+-programmer.

(23) Platformen for strategiske teknologier for Europa (STEP) giver mulighed for at investere inden for en central strategisk EU-prioritet ved at styrke EU's konkurrenceevne. STEP kanaliseres gennem 11 eksisterende EU-fonde. Medlemsstaterne kan også bidrage til InvestEU-programmet, som støtter investeringer i prioriterede områder. Cypern kan udnytte disse initiativer bedst muligt til at støtte udviklingen eller fremstillingen af kritiske teknologier, herunder rene og ressourceeffektive teknologier.

(24) Foruden de økonomiske og sociale udfordringer, som genopretnings- og resiliensplanen og andre EU-fonde er rettet mod, bør Cypern effektivt håndtere de resterende udfordringer i forbindelse med forskning og innovation, adgang til finansiering, erhvervsklima, energiomstilling, tilpasning til klimaændringer, misforhold mellem udbudte og efterspurgte kvalifikationer og mangel på arbejdskraft.

(25) Offentlige og private FoU-investeringer i Cypern er fortsat blandt de laveste i EU, idet den offentlige FoU-intensitet stagnerede på 0,29 % af BNP i 2023 (EU-gennemsnittet er på 0,72 %), og forskning og udvikling i erhvervslivet faldt til 0,28 % — fem gange under EU-gennemsnittet. Det skyldes strukturelle faktorer såsom en servicebaseret økonomi, et begrænset antal store virksomheder, et underudviklet marked for privat egenkapital og et lille incitamentsbudget. Trods den lave finansiering skaber Cypern gode forskningsresultater, men kommercialiseringen er lav med kun 0,7 patentansøgninger pr. 1 mia. EUR af BNP i 2022 (EU-gennemsnit er på 3,2). Innovationsøkosystemet er fragmenteret med ringe samarbejde mellem universiteter, nystartede virksomheder, det offentlige og den finansielle sektor. Antallet af færdiguddannede inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik (STEM) er faldende, og andelen af forskere er fortsat lav. I den nuværende forsknings- og innovationsstrategi mangler der mål og indikatorer, en overvågnings- og evalueringsmekanisme, konsekvensanalyser og langsigtet finansiering, og der er behov for at forbedre de retlige rammer for kommercialisering samt risikovillig kapital.

(26) Et velfungerende og diversificeret finansielt system er afgørende for at fremme investeringer, innovation og økonomisk modstandsdygtighed. I Cypern er adgangen til alternative opsparings- og investeringsinstrumenter fortsat begrænset, og kapitalmarkederne er ikke tilstrækkeligt udviklede. Banksektoren er robust, men finansieringsmulighederne uden for banksektoren er underudnyttede, og husstandene benytter fortrinsvis traditionel bankopsparing, og det spænder ben for kapitalstrømme til mere produktive investeringer. Indsigt i finansielle forhold ligger stadig lavt sammenlignet med EU-gennemsnittet, og det begrænser husstandenes evne og motivation til at deltage i diversificerede investeringsstrategier. Desuden hæmmer den begrænsede tilstedeværelse af institutionelle investorer og venturekapital de finansieringsmuligheder, der er til rådighed for innovative virksomheder og nystartede virksomheder.

(27) Det fremgår af konkurrenceevnekompasset, at alle institutioner på EU-plan, nationalt plan og lokalt plan skal yde en betydelig indsats for at skabe enklere regler og hurtigere administrative procedurer. Kommissionen har fastsat ambitiøse mål for reduktion af den administrative byrde — mindst 25 % generelt og mindst 35 % for SMV'er — og har indført nye redskaber, som skal hjælpe med at nå disse mål, bl.a. systematisk stresstestning af EU-lovgivningen og øget dialog med interessenter. Cypern er også nødt til at yde en indsats for at opfylde disse ambitioner. 68 % af virksomhederne mener, at kompleksiteten af de administrative procedurer er et problem for deres virksomhed, når de driver forretning i Cypern ([18]). Erhvervsvenlige lovgivningsmæssige rammer er afgørende for at fremme investeringer, innovation og iværksætteri. Cypern har gjort fremskridt med hensyn til at forbedre erhvervsklimaet, herunder reformer for at forenkle registrering af virksomheder og nedbringelse af forsinkede betalinger i transaktioner mellem virksomheder og mellem myndigheder og virksomheder samt reformer for at forenkle byggetilladelser, og med hensyn til oprettelsen af en kvikskranke for virksomheder (både udenlandske og lokale).

([17]) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2021/1058 og (EU) 2021/1056 for så vidt angår særlige foranstaltninger til at adressere strategiske udfordringer i forbindelse med midtvejsgennemgangen (COM(2025) 123 final).

([18]) »Businesses' attitudes towards corruption in the EU«, Flash-rapport, Eurobarometerrapport (april 2024).

Samtidig er der fortsat betydelige lovgivningsmæssige og administrative hindringer. Komplekse licens- og tilladelsesprocedurer, høje omkostninger til overholdelse af skattereglerne for små og mellemstore virksomheder og hindringer for konkurrencen inden for detailhandel og liberale erhverv bremser fortsat dynamikken i erhvervslivet.

(28) Forvaltningen af statsejede virksomheder lever fortsat ikke op til de internationale standarder, og der ses mangler på områder såsom ejerskabspolitik og finansiel gennemsigtighed. Cypern har oprettet et rådgivende råd for udnævnelse af bestyrelsesmedlemmer for statsejede virksomheder og har vedtaget foranstaltninger til forbedring af det finansielle tilsyn. De utilstrækkelige indberetningsforpligtelser samt en utilstrækkelig fortegnelse over offentlige enheder hindrer dog en effektiv overvågning. Det giver også anledning til betænkeligheder med hensyn til forvaltning, ansvarlighed og kvalitet i og prisfastsættelse af tjenesteydelser i sektorer, der overvejende kontrolleres af statsejede virksomheder, herunder elsektoren. For at løse udfordringerne er det vigtigt at udarbejde en regelmæssigt ajourført fortegnelse over offentlige enheder og vedtage en koordineret reformtilgang, der inddrager alle interessenter. Indsatsen bør omfatte udarbejdelse af en klar politik for statsejede virksomheders ejerskab, der definerer roller, ansvarsområder og ansvarlighed for de institutioner, der fører tilsyn med statsejede virksomheder.

(29) Cypern fremmer fortsat energiomstillingen, navnlig ved at øge produktionen af vedvarende energi. Olie og olieprodukter tegner sig dog stadig for en stor del af energiforbruget, og Cypern skal yderligere fremskynde udfasningen af fossile brændstoffer på tværs af alle sektorer. Den fortsatte anvendelse af fossile brændstoffer udgør en betydelig udfordring med hensyn til at reducere de samlede drivhusgasemissioner og opfylde Cyperns 2030-mål i henhold til forordningen om indsatsfordeling. Energiisolationen fortsætter og skal afhjælpes ved at fremskynde Great Sea Interconnector-projektet, som er blevet ramt af forsinkelser. Det er nødvendigt at udvide og opgradere Cyperns elsystem og elnet og navnlig energilagringssystemer til vedvarende energi. Udvikling af systemer til lagring af vedvarende energi er afgørende for at øge kapaciteten for vedvarende energi i transmissionsnettet og for at reducere energibegrænsningerne. Bæredygtig og økonomisk overkommelig transport er fortsat en prioritet, da Cyperns transportsektor står over for et stigende energiforbrug, fuld afhængighed af vejgodstransport og begrænsede incitamenter og infrastruktur til elektrificering af flåden. Landets store afhængighed af energiimport forværrer sårbarhederne i den eksterne sektor. En dybere integration af vedvarende energi i energimikset vil styrke økonomiens modstandsdygtighed over for eksterne energichok og gøre landet mere attraktivt for produktive udenlandske investeringer. Cypern er nødt til at øge indsatsen for at mobilisere privat finansiering til forbedringer af energieffektiviteten og renoveringer, navnlig af de mindst energieffektive bygninger, hvor sårbare forbrugere udsættes for energifattigdom, og det skal bl.a. ske ved at tilskynde de finansielle institutioner til at deltage i den europæiske koalition for finansiering af energieffektivitet.

(30) Energifattigdom og elektricitet til overkommelige priser er et presserende problem på Cypern, selv om der er gennemført målrettede støtteforanstaltninger. Cypern er blandt de lande i EU, hvor husstandene betaler de højeste elpriser, og det skaber et betydeligt økonomisk pres især for sårbare forbrugere. Både restancer på forsyningsregninger og strukturelle problemer som lækager og fugt er fortsat ofte forekommende. Høje køleomkostninger udgør også en betydelig byrde for husholdningerne.

(31) Cypern står over for betydelige miljømæssige udfordringer, navnlig med hensyn til vandknaphed og affaldshåndtering. I 2022 nåede vandudnyttelsen et kritisk niveau, og det skyldes et alvorligt overforbrug af vedvarende vandressourcer. Landbruget, der forbruger det meste af landets vand, bidrager til problemerne på grund af forældede kunstvandingssystemer og begrænset brug af vandbesparende teknologier. Der er i Cypern en betydelig mangel på investeringer i vandinfrastruktur trods det store behov for drikkevand og spildevandsbehandling. På trods af indsatsen gennem handlingsplanen for den cirkulære økonomi for 2021-2027 og genopretnings- og resiliensplanen ligger andelen af cirkulært materialeforbrug og ressourceproduktivitet stadig under EU-gennemsnittet. I 2022 genanvendte Cypern kun 15 % af det kommunale affald og 70 % af emballageaffaldet, samtidig med at Cypern genererede den største mængde madaffald pr. person i EU og en kommunal affaldsmængde over gennemsnittet. En deponeringsafgift på kommunalt affald i henhold til genopretnings- og resiliensplanen kan forbedre affaldshåndteringen, hvis den håndhæves korrekt.

(32) Cypern er i stigende grad sårbart over for klimarisici, herunder naturbrande, uregelmæssig nedbør, tørke og storme. På trods af de planlagte investeringer er Cyperns ressourcer til klimatilpasning utilstrækkelige sammenlignet med EU-gennemsnittet. Den nationale strategi for tilpasning til klimaforandringerne har til formål at øge modstandsdygtigheden med fokus på bæredygtig vandforvaltning og kystbeskyttelse, men tiltagene er i vid udstrækning ikke bindende. En styrket regeringsførelse og øget samarbejde mellem ministerier og lokale myndigheder er afgørende skridt for effektivt at kunne gennemføre klimatilpasningsforanstaltninger, og for at Cypern kan øge modstandsdygtigheden over for klimaforandringer og i højere grad tilpasse sig EU's standarder.

(33) Cypern har skabt gode resultater på beskæftigelsesområdet, men manglen på arbejdskraft og færdigheder hæmmer i stigende grad den økonomiske udvikling. Centrale sektorer såsom byggeri, energi, sundhedspleje, landbrug og hotel- og restaurationsbranchen oplever en akut mangel, som forværres yderligere af misforholdet mellem udbudte og efterspurgte kvalifikationer og en underudnyttet arbejdsstyrke. Desuden er andelen af unge, der ikke er i beskæftigelse, uddannelse eller oplæring (12,9 %), stadig højere end EU-gennemsnittet, navnlig for unge kvinder. I Cypern ses også en betydelig nedgang i de unges grundlæggende færdigheder med den største stigning i antal elever med dårlige resultater i EU siden 2018. Årsagerne til denne nedadgående tendens kan være bl.a. deltagelse i førskoleundervisning, ufuldstændig gennemførelse af politikker og ringe selvbestemmelse på skolerne. Dette udgør en stor hindring for omskolingsindsatsen. Deltagelse i erhvervsrettet uddannelse på sekundærtrinnet er fortsat begrænset, og mulighederne for arbejdsbaseret læring og tilpasningen til arbejdsmarkedets behov er utilstrækkelige. Andelen af studerende inden for STEM-fagene er den laveste i EU, og det bidrager til vedvarende mangler på områder, der er kritiske for den grønne og den digitale omstilling. Desuden har befolkningen i den erhvervsaktive alder fortsat ringe digitale færdigheder, navnlig blandt sårbare grupper, og voksnes deltagelse i læring er faldet til under EU-gennemsnittet. Reformer, der støttes af genopretnings- og resiliensfaciliteten og Den Europæiske Socialfond Plus, er undervejs, herunder indførelse af individuelle læringskonti, programmer for e-færdigheder og ajourføring af læseplaner, men reformernes fulde effekt ses endnu ikke.

(34) Ældres adgang til langtidspleje er fortsat begrænset, og de offentlige udgifter er blandt de laveste i EU. Andelen af personer på 65 år og derover, der har behov for langtidspleje på grund af alvorlige vanskeligheder med personlig pleje eller huslige opgaver, er på 34,3 % og dermed en af de højeste i EU. Den stigende andel af befolkningen på 65 år og derover vil resultere i en endnu større efterspørgsel efter langtidspleje i de kommende år. Udfordringerne forværres af mangel på arbejdskraft på grund af lave lønninger og lav dækning under kollektive overenskomster. For at forbedre tilgængeligheden og adgangen til tjenester og øge kvaliteten kan Cypern indføre en integreret model for langtidspleje, der omfatter en robust kvalitetssikringsmekanisme for alle former for langtidspleje.

(35) I betragtning af de nære indbyrdes forbindelser mellem euromedlemsstaternes økonomier og disse økonomiers kollektive bidrag til Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde henstillede Rådet i 2025, at euromedlemsstaterne træffer foranstaltninger, herunder gennem deres genopretnings- og resiliensplaner, til at efterkomme henstillingen fra 2025 om den økonomiske politik i euroområdet. For Cypern bidrager henstilling 2, 3 og 5 til at efterkomme den første henstilling om konkurrenceevne i henstillingen om euroområdet, mens henstilling 4 og 5 bidrager til at efterkomme den anden henstilling om modstandsdygtighed, og henstilling 1 bidrager til at efterkomme den tredje henstilling om makroøkonomisk og finansiel stabilitet i 2025-henstillingen,

HENSTILLER, at Cypern i 2025 og 2026 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. øge de samlede forsvars- og sikkerhedsudgifter og styrke det overordnede forsvarsberedskab, samtidig med at gældsholdbarheden sikres, i overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner af 6. marts 2025; sikre, at nettoudgifterne følger den kurs, der blev anbefalet af Rådet den 21. januar 2025;

2. i lyset af de gældende frister for en rettidig gennemførelse af reformer og investeringer inden for rammerne af forordning (EU) 2021/241 fremskynde gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet; fremskynde gennemførelsen af programmet vedrørende samhørighedspolitikken (EFRU, FRO, ESF+ og Samhørighedsfonden), idet der bygges på de muligheder, som midtvejsgennemgangen giver, hvor det er relevant; udnytte EU-instrumenterne bedst muligt, herunder mulighederne under InvestEU og platformen for strategiske teknologier for Europa, med henblik på at øge konkurrenceevnen

3. styrke forskning og innovation og kommercialiseringen af forskningsresultater ved at fremme offentlige og private FoU-investeringer, øge synergierne mellem forskning og erhvervsliv og vedtage en løbende langsigtet forsknings- og innovationsstrategi med input-output-indikatorer og flerårig finansiering; fremme diversificeringen af økonomien og yderligere produktive investeringer ved at muliggøre alternative opsparings- og investeringsinstrumenter, øge den finansielle forståelse, lette deltagelsen på kapitalmarkederne og forbedre virksomhedernes adgang til finansieringsmuligheder uden for banksektoren; forenkle reguleringen, forbedre reguleringsværktøjerne og mindske den administrative byrde, navnlig med fokus på at forbedre licens- og tilladelsesprocedurerne for investeringer og oprettelse af nye virksomheder; forbedre forvaltningen af statsejede virksomheder ved at tilpasse den til international bedste praksis, herunder meritbaseret udnævnelse af bestyrelser, ejerskabspolitik og resultatbaseret forvaltning

4. mindske den samlede afhængighed af fossile brændstoffer og yderligere diversificere energiforsyningen, navnlig ved at udvikle energisammenkoblinger med nabolande, øge finansieringen til energieffektivitet, fremme bæredygtig transport og opgradere elnettet og energilagringsfaciliteterne for at muliggøre en stigende andel af vedvarende energi; bekæmpe energifattigdom; øge investeringerne i infrastruktur til vand, spildevand og affaldshåndtering, fremme bæredygtig vandanvendelse og styrke indsatsen for at mindske affaldsmængderne og forbedre den særskilte indsamling af kommunalt affald og emballageaffald; forbedre gennemførelsen af klimatilpasningsforanstaltninger ved at fokusere på at forbedre den institutionelle ramme for klimatilpasning

5. afhjælpe manglen på arbejdskraft og misforholdet mellem udbudte og efterspurgte kvalifikationer ved at styrke unges arbejdsmarkedsdeltagelse, øge erhvervsuddannelsernes kapacitet og tiltrækningskraft yderligere samt fremme voksenuddannelse; øge de politiske bestræbelser for at styrke grønne og digitale færdigheder; øge deltagelsen i førskoleundervisning og børnepasning yderligere, forbedre de grundlæggende færdigheder og øge de studerendes deltagelse inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik (STEM); forbedre tilgængeligheden af og adgangen til langtidspleje ved at indføre en moderne, tilstrækkeligt finansieret, integreret langtidsplejemodel.

Udfærdiget i Bruxelles, den 8. juli 2025.

På Rådets vegne

S. LOSE

Formand